Marihuana a potápění: názor odborníků

Marihuana, nebo také kanabis, je jedna z nejčastěji užívaných rekreačních drog na světě. Vzhledem k vývoji zákonů regulujících užívání marihuany v mnoha zemích lze předpokládat, že počet jejích uživatelů bude stoupat i mezi potápěči.

Většina potápěčů, kteří se rozhodnou potápět pod vlivem zakázaných drog volí údajně marihuanu, nicméně neexistují žádná doporučení, která by upravovala vztah mezi konzumací této drogy a potápěním.

Marihuana může být také předepsána jako tzv. medicinální konopí ke zmírnění příznaků různých závažných a invalidizujících onemocnění, včetně Parkinsonovy choroby, roztroušené sklerózy, bolesti a nevolnosti v terminální fázi onkologického onemocnění, nechutenství spojeného s infekcí HIV, bolesti při zeleném zákalu a dalších.

Lékař **Tom Neuman** známý svou prací pro potápěče prohlásil, že užívání marihuany před ponorem je problematické, neboť snižuje pohybové a poznávací schopnosti.

Profesor **Paul Auerbach** z Lékařské fakulty Stanfordské univerzity rovněž zastává názor, že marihuana může ovlivňovat potápěče jak krátkodobě, tak vlivem dlouhodobých účinků při jejím pravidelném užívání. Obsahové látky mohou ovlivnit duševní stav potápěče, jeho úsudek, reflexy a fyziologii nervového systému. Auerbach si myslí, že pokud prospěch z užití marihuany nepřeváží vliv negativních účinků, mělo by být její užívání potápěči zakázáno, neboť její účinky mohou být škodlivé.

V podstatě neexistuje výzkum, který by testoval účinky marihuany u potápěčů. Odvození účinku na potápěče v reálném životě z laboratorních výsledků je zatíženo technickými problémy, tvrdí Neuman.

Testování vlivu marihuany na potápění je problematické, protože je velice složité najít odpovídající kontrolní skupinu pro takovýto výzkum a počet potápěčských nehod, podle kterých by se dala bezpečnost užívání marihuany odhadnout, je velice malý. Navíc není po 2 hodinách od inhalace kouře většinou aktivní látka z marihuany v krvi detekovatelná. Proto pokud člověk dorazí do hyperbarické komory, je pravděpodobnost zachycení akutní intoxikace marihuanou extrémně malá.

Díky tomu zůstávají důležité otázky ohledně marihuany a potápění nezodpovězeny. Co víme podle penzionovaného amerického chirurga **Ernsta Campbella** s jistotou, je, že marihuana může nepříznivě ovlivnit plíce potápěčů. Kromě THC a kanabinoidů obsahuje kouř z marihuany o 50 % více dehtu, pevných tělísek a nebezpečných karcinogenů než kouř tabáku.

Campbell potvrzuje, že marihuana může způsobit zvětšení průdušinek a splynutí plicních sklípků ve větší a tenkostěnné dutinky. Zhoršuje se kašel, připojuje se zánět plic a dochází ke ztrátě řasinkových buněk v průduškách, což způsobuje vyšší náchylnost k infekcím. Tento proces zvyšuje riziko, že se vytvoří hlenové zátky a dojde k ucpání průdušek, při kterém je znemožněno vydechnout část vzduchu z plicních sklípků. U potápěčů tak stoupá riziko barotraumatu a vzduchové embolie. U těžkých kuřáků marihuany rovněž hrozí riziko rozvoje chronické obstrukční plicní nemoci.

Ani kardiovaskulární systém potápěče nezůstává uchráněn proti účinkům kouření. I pouhé občasné kouření marihuany může zvyšovat tepovou frekvenci o 30 až 50 tepů za minutu, zvyšuje krevní tlak a riziko rozvoje infarktu myokardu.

Přestože mnoho odborníků zastává názor, že kouření marihuany před ponorem může být z mnoha důvodů rizikové, stále neexistuje dostatečně přesvědčivý přímý důkaz. Než bude možno učinit jednoznačné prohlášení, je třeba detailněji prozkoumat vliv účinných látek na potápěče.

Gastroenterolog **Steven Gillon**, který se specializuje na léčbu onemocnění jater, tvrdí, že bezpečnostní doporučení v této oblasti jsou v současnosti pouze výsledkem teoretických předpokladů, neboť nejsou dostupné studie zabývající se konzumací marihuany při potápění. Je známo, že byly hlášeny pozitivní testy na přítomnost drogy u potápěčů dlouho po tom, co naposledy kouřili. U těžkých kuřáků to může být i po patnácti týdnech.

Gillon prohlašuje, že stejně jako u alkoholu, ani v případě marihuany by neměly být u potápěče před ponorem detekovány stopy drogy. Pokud je marihuana kouřena na úrovni mořské hladiny, metabolity THC mají eliminační poločas minimálně 20 hodin, ale může to být až 3 dny. Některé se ukládají v tukové tkáni a jejich poločas se prodlužuje dokonce až na 10-13 dní. Většina výzkumníků se shoduje na tom, že močové testy odhalí přítomnost marihuany v těle až 13 dní po užití a u některých jedinců ještě déle.

Odkazy: **Marijuana and Diving, *Alert Diver* — Q3 Summer 2016**